

je počinjala uvečer, noćnom štafetom trkača s bakljom kojom su na cilju trebali zapaliti posvećenu žrtvu. Sljedeća tri dana održavali su se gimnički (gimnastički) agoni (trčanje bez oružja i pod njim, pentatlon, šakanje, rvanje i pankration). Šestog dana bile su na redu konjička utrka i posebna utrka kolima (apobatali) u kojima su se vozači kola nadmetali u akrobaciji. Sedmog dana bili su ritmički plesovi (pirike), a osmog dana natjecanja u veslanju i borama brodova (naumahije). Uz te agone bili su euandrije, natjecanje muškaraca u dobroj fiz. razvijenosti. Devetoga dana održavao se veličanstveni ophod svih sudionika Igara atenskim ulicama do Akropole. Sva natjecanja nadziralo je 10 sudaca (atlodeta); za svaki rod agona po jedan. Pobjednik muz. agona dobivao je zlatnu krunu, gimnastičkih agona, grančice svete masline i amforu s uljem; pobjednici štafete s bakljom i veslačkih agona, žrtvenog bika. Čitav prizor ophoda oblikovao je grč. kipar Fidija (—V st.) na frizu Partenona (Britanski muzej, London).

Pančev, Petar-Petraki (1880—1953), nastavnik gimnastike, sp. radnik. Na njegovu inicijativu osnovano gimnastičko društvo Kočanski junak u Kočanima (1910), koje djeluje do Balkanskih ratova (1912-13). Od 1920 načelnik Sokolskog društva u Kočanima. Aktivan sp. radnik sve do svoje smrti.

Pančić, Zoran (1954), reprezentativac u veslanju, član VK Danubius (Novi Sad), zaslužni sportskaš Jugoslavije. U dvojici bez kormilara zajedno s Miloradom Stanulovim osvojio srebrnu medalju na OI 1980. Isti uspjeh postigao je na MI 1979 kao član četverca bez kormilara.

Pandaković, Ante (1891—1968), dr. prava; svestrani sportsaš i sp. funkcionar; djelovao u Zagrebu. Bavio se skijanjem, kajakaštvom, alpinizmom i planinarstvom; kvalificiran skijaški učitelj. Organizator teniskog i kajakaškog sporta, odbornik i predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza, jedan od osnivača i tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Paneth, Farkas (1914), rum. reprezentativac u stolnom tenisu, poznat po odigranom meču sa E. Ehrlichom na PS 1936, u susretu Rumunjska — Poljska; za jedan poen borili su se 2 sata i 12 min.

Panhard-Levassor, franc. tvornica putničkih, sp. i trkačkih automobila; djelovala 1889—1967. Najznačajniji sp. rezultati automobilima P. ostvareni su u periodu 1895—1907. Tim automobilom osvojen je prvi GP u svijetu (1895, Paris—Bordeaux—Paris).

Panhelenske igre, nac. sp. svečanosti u Grčkoj održane 1859, 1870, 1875, 1888 i 1889.

pankration (grč.), nadmetanje u ant. Grčkoj, kombinacija šakanja i rvanja. Dopušteni su bili udarci otvorenom ili zatvorenom šakom u sve dijelove tijela, udarci glavom, koljenima ili nogom pa čak i izvijanje zglobova. Uveden u program ant. OI — 648.

Panno, Oscar Roberto (1935), argent. šah velemaistor od 1955; omladinski prvak svijeta 1953. Sudjelovao nekoliko puta na međuzonskim turnirima za PS.

Panonija, Kajak klub, osn. 1946 u Apatinu; osvojio ekipno PJ u mirnim vodama 1952.

Panovljeva varijanta Caro-Kanna, šah; jedan od načina igre za bijelog u obrani Caro-Kann, kojim se pozicija prevodi u neku vrstu daminog gambita: 1. e4 c6; 2. d4 d5; 3. ed5 c5; 4. c4; varijanta je dobila naziv po sovj. šahistu i teoretičaru V. Panovu (1906—73).

Pantazis, Zoran (1928), liječnik, stomatolog; sp. radnik. Igrao rukomet i bio trener muške i ženske ekipe Železnica (Beograd), trener muške ekipe JRK Partizan (Beograd); bio 4 god. trener omladinske muške reprezentacije Jugoslavije i 8 god. savezni kapetan ženske reprezentacije Jugoslavije, koja je na PS 1973 osvojila prvo mjesto, 1971 drugo i 1962 četvrto.

Pantelić, Ilija (1942), nogometni reprezentativac sa 18 nastupa, član FK Vojvodina (Novi Sad), a zatim igrao za klubove u Francuskoj, zaslužni sportskaš Jugoslavije. Sudjelovao na PE 1968 (srebrna medalja). Dobitnik Srebrne plakete NSJ.

Pantović, Radovan (1921), društveno-politički radnik, član CK SK Srbije, nosilac Partizanske spomenice 1941; bio član Pokrajinskog komiteta SKOJ za Srbiju i Glavnog odbora USAOS; obavljao odgovorne drž. funkcije u Srbiji i federaciji, između ostalog bio član Saveznog izvršnog vijeća, poslanik Savezne skupštine, odn. delegat Skupštine SFRJ. Jedan od osnivača FD Crvena zvezda (Beograd); predsjednik Konferencije njegovog Fudbalskog kluba.

panula, sp. ribolov: najlonska uzica duga 60—100 m i više kojoj je na kraju privezana udica s prirodnim mamcem ili varalicom (blinker). P. se vrzikuju po duljini najlona, veličini udice i vrsti mamca ili varalice.

Papeč, Zlatko (1934), nogometni reprezentativac sa 6 nastupa, član NK Lokomotiva (Zagreb) i NK Hajduk (Split), zaslužni sportskaš Jugoslavije. Sudjelovao na OI 1956 (srebrna medalja). Dobitnik Srebrne plakete NSJ.

papir kategorija, težinska kategorija boksača od 45 do 48 kg; službeno uvedena 1966; borbe za PS održavaju se od 1974 (amateri), na OI od 1968 i na PE od 1969 (amateri). U profesionalnom boksu prema WBA to je kategorija boksača do 47,04 kg.

Papp, László (1926), mađ. reprezentativac u boksu, član kluba Vasas (Budimpešta); prvi na OI 1948 (srednja kategorija) te 1952 i 1956 (polusrednja); prvi na PE 1949 (srednja kategorija) i 1951 (polusrednja). Od 1957 nastupa kao profesionalac i u razdoblju 1962—66 bio prvak Evrope u srednjoj kategoriji. Poslije je preuzeo dužnost trenera boksačke reprezentacije Mađarske.

par (engl.), [1] golf: utvrđena norma broja udaraca; [2] par za svaku rupu na igralištu rupe duž. 228—430 m za muškarce i 192—365 m predstavlja broj udaraca kojima bi jedan odličan igrač odigrao tu rupu u ljetnim uvjetima. Teoretski, rupe duž. do 228 m za muškarce ili do 192 m za žene imaju par 3; rupe duž. 228—430 m za muškarce i 192—365 m za žene imaju par 4; rupe duže od 430 m za muškarce i 365 m za žene imaju par 5; [3] par određenog igrališta je zbroj svih parova pojedinih rupa; za igralište sa 9 rupa, broji se dvaput: [4] par natjecanje — bogey; [2] badminton, boćanje, kuglanje, stolni tenis: tenis: dvoje natjecatelja koji prema pravilima odgovarajuće sp. igre zajednički nastupaju u disciplini parova. U badmintonu, stolnom tenisu i tenisu par može biti muški, ženski ili mješoviti (po jedan muškarac i jedna žena), u kuglanju muški i ženski.

parforce, (franc.), lov: progon divljači velikim čopom (20—30 i više) pasa uz pratnju lovaca (bez vatrenog oružja) na konjima; u novije vrijeme sp. disciplina konjičkog sporta.

par forlitt (franc.), [1] rvanje: rezultat postignut bez borbe (4 : 0, dosuđuje se za partnera kad se njegov protivnik iz bilo kojeg razloga, nakon tri poziva, ne pojavi na strnjaci); [2] sp. igre: rezultat postignut bez borbe

PARADA

u slučaju da jedna ekipa ne nastupi u određenom vremenu (nogomet 3:0, košarka 20:0, rukomet 10:0 itd.).

Para-ski Cup, međ. pojedinačno i ekipno natjecanje padobranaca, kombinacija padobranskih i skijaških disciplina; održava se od 1965 svake godine pod pokroviteljstvom FAI (od 1973), uz sudjelovanje natjecatelja iz alpskih zemalja (i Jugoslavije). Discipline: grupni skok na cilj na ravnom terenu (do tri puta) i tri skoka na kosi teren te natjecanje u veleslalomu (dva puta) prema pravilima FIS.

Parabučki, Svetislav (1919), sp. novinar, urednik-dopisnik, rukovodilac dopisništva redakcije beogradskog Sporta u Novom Sadu; uže područje: nogomet. Bio aktivan nogometaš i skijaš.

parada, [1] mačevanje: obrambena akcija koja se izvodi pokretima oružja i tijela radi sprečavanja protivnika u postizanju pogotka; [2] nogomet: obrambena akcija vratara koji u skoku hvata ili odbija loptu upućenu u vrata.

Paradinović, Ivančica (1956), reprezentativka u karateu, članica Karate kluba Čukarica

PANKRATION, detalj s antičke vaze

PANOVljeva VARIJANTA CARO-KANNA

L. PAPP

